

Postupci izvršenja presude - Njemačka

SADRŽAJ

- 1 Što znači „ovrha” u građanskim i trgovačkim stvarima?
- 2 Koja su tijela nadležna za ovrhu?
- 3 Kada se može izdati ovršna isprava ili odluka?
 - 3.1 Postupak
 - 3.2 Glavni uvjeti
- 4 Predmet i priroda mjera ovrhe
 - 4.1 Koje vrste imovine mogu biti predmet ovrhe?
 - 4.2 Koje su posljedice mjera ovrhe?
 - 4.3 Koliko dugo vrijede takve mjere?
- 5 Postoji li mogućnost žalbe protiv odluke o odobrenju takve mjere?
- 6 Postoje li ograničenja ovrhe, posebno povezana sa zaštitom ovršenika ili rokovima?

1 Što znači „ovrha” u građanskim i trgovačkim stvarima?

Ovrha (*Zwangsvollstreckung*) je postupak koji javni izvršitelji primjenjuju radi prisilnog izvršenja privatne tražbine. Država je nositelj ovlasti izvršenja, a djeluje putem svojih zastupnika na temelju svojih suverenih ovlasti.

Sljedećim mjerama izvršenja dužnika se može prisiliti na ispunjenje obveze plaćanja, činjenja itd.:

- zapljena (*Pfändung*) predmeta,
- zapljena tražbina i druge imovine dužnika (konkretno, zapljena primitaka od rada),
- izjava o imovini dužnika (*Vermögensauskunft*),
- prisilne mjere (*Zwangmaßnahmen*) kojima se osigurava činjenje ili nečinjenje,
- prisilna prodaja (*Zwangsversteigerung*),
- prinudna uprava (*Zwangsverwaltung*).

Ovrha je u Njemačkoj uređena prvenstveno člancima 704. i dalje Zakona o parničnom postupku (*Zivilprozessordnung – ZPO*) i Zakonom o prisilnoj prodaji i prinudnoj upravi (*Gesetz über die Zwangsversteigerung und Zwangsverwaltung – ZVG*).

Uredba (EU) br. 655/2014, kojom se uređuje prekogranično izvršenje tražbina među državama članicama EU-a, u Njemačkoj se provodi člancima 946. i dalje ZPO-a.

2 Koja su tijela nadležna za ovrhu?

Vidjeti odgovor na 3. pitanje u nastavku.

3 Kada se može izdati ovršna isprava ili odluka?

3.1 Postupak

- **Jesu li izvršive i sudske i izvansudske odluke?**

Da. Predmetne odluke uključuju pravomoćne ili privremeno izvršive konačne presude (članak 704. ZPO-a), privremenu zapljenu (*Arrest*) i privremene mjere (*einstweilige Verfügungen*, članci 929. i 936. ZPO-a) te druge izvršne isprave navedene u članku 794. ZPO-a, koje ne uključuju samo sudske naloge nego i nagodbe ostvarene pred arbitražnim odborom (*Vergleiche vor Gütestellen*), nagodbe koje su sklopili odvjetnici (*Anwaltsvergleiche*) i javnobilježničke isprave (*notarielle Urkunden*).

- **Je li nužno podnijeti zahtjev za sudski nalog kojim se odobrava izvršenje?**

Sudski nalog nužan je za zapljenu tražbina i druge imovine dužnika, za prisilne mjere kojima se osigurava činjenje ili nečinjenje i za ovrhu na nekretninama u skladu sa Zakonom o javnim dražbama i prinudnoj upravi.

- **Koji je sud nadležan da naloži izvršenje?**

Za zapljenu tražbina dužnika nadležan je lokalni sud (*Amtsgericht*) u mjestu u kojem dužnik boravi.

Za prisilne mjere kojima se osigurava činjenje ili nečinjenje nadležan je odgovarajući prvostupanjski sud.

Za prisilnu prodaju i prinudnu upravu nadležan je lokalni sud u mjestu u kojem se imovina nalazi.

- **Status i ovlasti sudskog izvršitelja**

Sudski izvršitelj (*Gerichtsvollzieher*) sudski je službenik u saveznoj pokrajini (*Land*) i pod upravnim je nadzorom predsjedavajućeg suca lokalnog suda. Međutim, on je funkcionalno neovisan u provedbi svojih ovlasti izvršenja i taj se upravni nadzor ne smije upotrijebiti kako bi se izvršio utjecaj na njega. Poduzete mjere i troškovnici koje je sastavio sudski izvršitelj mogu se osporiti podnošenjem prigovora (*Erinnerung*). Isto se primjenjuje ako sudski izvršitelj odbije izvršiti nalog. Prigovor se podnosi sudu koji je nadležan za izvršenje.

Sudski izvršitelj odgovoran je za izvršenje odluka u građanskim stvarima u skladu s knjigom 8. ZPO-a. Pritom je težište na ovrsci na pokretninama. U tom je slučaju sudski izvršitelj u načelu ovlašten dužniku dopustiti obročno plaćanje i odgovoran je za osiguranje pravodobnog i učinkovitog zaključenja postupka izvršenja. Jedan je od njegovih osnovnih zadataka od dužnika uzeti izjavu o imovini pod prisegom. Druga područja nadležnosti uključuju:

- preuzimanje pokretnina i nekretnina (iseljenje),
- uklanjanje otpora dužnika u odnosu na radnje koje je dužan dopustiti,
- dostavu pismena potrebnih za ovrhu na zahtjev stranke,
- izvršenje naloga za privremenu zapljenu i privremene mjere (ako za to pitanje nije nadležan sud),
- izvršenje uhidbenog naloga nakon odbijanja davanja izjave o imovini.

- **Mora li zahtjev za izvršenje podnijeti pravnik?**

Sud nadležan za zahtjeve za izvršenje obično je lokalni sud ako pravno zastupanje nije obvezno.

Za prisilne mjere kojima se osigurava činjenje ili nečinjenje nužno je podnijeti zahtjev odgovarajućem prvostupanjskom sudu, što u određenim okolnostima može biti i viši sud (regionalni sud – *Landgericht*), gdje se u načelu zahtjeva pravno zastupanje.

Troškovi mjera izvršenja

Zakonom su predviđene različite metode izvršenja, ovisno o tražbini koja se osigurava. Različite mjere izvršenja podrazumijevaju različite troškove:

- **a) Zapljena predmetâ**

Ako je priznato pravo na naplatu određenog novčanog iznosa, vjerovnik može od sudskog izvršitelja zatražiti da izvrši naplatu iznosa. Za zapljenu pokretnina dužnika koju izvršava sudski izvršitelj plaća se naknada od 26 EUR u skladu s točkom 205. popisa naknada (*Kostenverzeichnis – KV*) priloženog Zakonu o troškovima sudskog izvršitelja (*Gerichtsvollzieherkostengesetz – GvKostG*). Za prodaju zaplijenjenih predmeta, za javnu dražbu (koja može biti lokalna dražba ili internetska dražba dostupna javnosti putem dražbovne platforme) ili za unovčenje imovine na neki drugi način plaća se dodatna naknada od 52 EUR, u skladu s točkom 300. popisa naknada. Naplaćuje se i dodatak za utrošeno vrijeme, u skladu s točkom 500. popisa troškova, ako se u

izvješću koje je sastavio sudski izvršitelj navodi da je izvršenje službenog akta trajalo dulje od tri sata. Dodatak iznosi 20 EUR za svaki dodatni cijeli ili započeti sat. Osim toga, na to se dodaju i troškovi sudskog izvršitelja, posebno u obliku putnih troškova (točka 711. popisa naknada).

- **b) Zapljena tražbina dužnika**

Nalog za plaćanje novčanog iznosa može se osigurati i podnošenjem zahtjeva sudu u pogledu zapljene tražbine dužnika (npr. prava na isplatu primitaka od rada) i njezina ustupa vjerovniku, pri čemu se plaćanja oduzimaju od duga (*zur Einziehung*, „za naplatu”) ili se ustupom podmiruje tražbina vjerovnika prema dužniku (*an Zahlungs statt*, „umjesto plaćanja”) (članci 829. i 835. ZPO-a). U pravilu se podnosi zajednički zahtjev za zapljenu i ustup tražbine te ih se objedinjuje u odluci o zapljeni i ustupu. Međutim, za pokretanje postupka na temelju zahtjeva plaća se naknada od samo 20 EUR u skladu s točkom 2111. popisa naknada priloženog Zakonu o sudskim troškovima (*Gerichtskostengesetz – GKG*). Troškovi, uključujući trošak dostave sudske odluke, posebno se plaćaju u skladu s dijelom 9. tog popisa naknada.

- **c) Uzimanje izjave o imovini**

Sudski izvršitelj naplaćuje naknadu od 33 EUR za uzimanje izjave o imovini, u skladu s točkom 260. popisa naknada priloženog Zakonu o troškovima sudskog izvršitelja.

- **d) Ovrha na nekretninama**

Obvezna ovrha na nekretninama dužnika ima oblik hipoteke upisane u zemljišne knjige ili prisilne prodaje ili prinudne uprave u pogledu nekretnine.

Za upis hipoteke u zemljišne knjige radi osiguranja tražbine plaća se naknada u skladu s točkom 14121. popisa naknada priloženog Zakonu o sudskim i javnobilježničkim troškovima (*Gerichts- und Notarkostengesetz – GNotKG*) po stopi od 1 % vrijednosti tražbine koja se osigurava (članak 53. stavak 1. Zakona). Tablica s naknadama za iznose do 3 milijuna EUR nalazi se u Prilogu 1.

Sudske naknade za postupke u skladu sa Zakonom o prisilnoj prodaji i prinudnoj upravi utvrđene su dijelom 2. odjeljkom 2. pododjeljcima 1. i 2. popisa naknada priloženog Zakonu o sudskim troškovima. Naknada od 100 EUR plaća se za odluku o podnošenju zahtjeva za nalog za prisilnu prodaju zemljišta ili o zahtjevu za uključivanje u postupak. Postoji i opća naknada za postupak, naknada za održavanje najmanje jedne dražbe s pozivom na podnošenje ponuda, naknada za zaključenje prodaje i naknada za raspodjelu prihoda, a svaka od tih naknada iznosi 0,5 %. Naknada za postupak i naknada za održavanje dražbe određuju se s obzirom na vrijednost imovine koju je potvrdio sud nadležan za izvršenje (tržišna vrijednost, članak 54. stavak 1. Zakona o sudskim troškovima). Naknade za zaključenje prodaje i raspodjelu prihoda utvrđuju se na temelju uspješne ponude, bez kamata, uključujući vrijednost svih nepodmirenih prava u skladu s uvjetima dražbe (članak 54. stavci 2. i 3. Zakona o sudskim troškovima). Tablica s naknadama za iznose do 500 000 EUR nalazi se u Prilogu 2. Osim naknada, troškovi nastali u postupku posebno se plaćaju, u skladu s dijelom 9. popisa naknada priloženog Zakonu o sudskim troškovima; oni uključuju troškove koji se u skladu sa Zakonom o sudskim pristojbama i naknadama (*Justizvergütungs und entschädigungsgesetz – JVEG*) (točka 9005. popisa naknada priloženog Zakonu o sudskim troškovima) plaćaju za procjenu tržišne vrijednosti imovine koju provodi vještak.

Naknada od 100 EUR plaća se za odluku o podnošenju zahtjeva za nalog za prinudnu upravu ili o zahtjevu za uključivanje u postupak. Sama prinudna uprava podliježe godišnjoj naknadi po stopi od 0,5 % te ukupno iznosi najmanje 120 EUR ili najmanje 60 EUR u prvoj i u zadnjoj kalendarskoj godini. Iznos naknade određuje se s obzirom na ukupne prihode od prinudne uprave (članak 55. Zakona o sudskim troškovima).

- **e) Mjere povrata i prisilne mjere kojima se osigurava činjenje, trpljenje ili nečinjenje**

Ako se od dužnika zahtijeva da izruči pokretninu, nju od dužnika mora preuzeti sudski izvršitelj i predati je vjerovniku. Za taj službeni akt sudski izvršitelj naplaćuje naknadu od 26 EUR u skladu s točkom 221. popisa naknada priloženog Zakonu o troškovima sudskog izvršitelja. Osim te naknade naplaćuje se i dodatak za utrošeno vrijeme, u skladu s točkom 500. popisa troškova, ako se u izvješću koje je sastavio sudski izvršitelj navodi da je izvršenje službenog akta trajalo dulje od tri sata. Dodatak iznosi 20 EUR za svaki dodatni cijeli ili započeti sat.

Ako se od dužnika zahtijeva da izruči nekretninu, sudski izvršitelj mora oduzeti vlasništvo dužniku i predati vlasništvo vjerovniku (iseljenje). U skladu s točkom 240. popisa naknada priloženog Zakonu o troškovima sudskog izvršitelja naplaćuje se naknada od 98 EUR. U tom se slučaju isto tako naplaćuje dodatak za utrošeno vrijeme u iznosu od 20 EUR, u skladu s točkom 500. popisa troškova, za svaki dodatni cijeli ili započeti sat ako izvršenje službenog akta traje dulje od tri sata. Osim toga, naplaćuju se i troškovi sudskog izvršitelja, što uključuje troškove nužnih usluga koje su pružile treće osobe, kao što su odvoz ili usluge bravara.

U postupku pred sudom pokrenutom kako bi se ostvarilo prisilno činjenje (neovisno o tome može li radnju izvršiti samo dužnik ili je umjesto njega može izvršiti druga osoba), trpljenje ili nečinjenje plaća se sudska naknada u iznosu od 20 EUR u svakom od tih slučajeva, u skladu s točkom 2111. popisa naknada priloženog Zakonu o sudskim troškovima.

3.2 Glavni uvjeti

Vjerovnik mora biti u posjedu izvršne isprave kojom se dokazuje njegova tražbina. To može biti pravomoćna ili privremeno izvršiva konačna presuda (članak 704. ZPO-a) ili jedna od isprava navedenih u članku 794. ZPO-a (npr. sudska nagodba (*gerichtlicher Vergleich*), nalog za izvršenje (*Vollstreckungsbescheid*) ili javnobilježnička isprava). Opće je pravilo da isprava mora sadržavati sudsku potvrdu o izvršivosti (*Vollstreckungsklausel*) i da je se mora dostaviti dužniku. Sudska potvrda o izvršivosti zahtijeva se samo u iznimnim slučajevima za naloge za izvršenje, odluke o privremenoj zapljeni i privremene mjere (članak 796. ZPO-a; članak 929. stavak 1. i članak 936. ZPO-a).

4 Predmet i priroda mjera ovrhe

4.1 Koje vrste imovine mogu biti predmet ovrhe?

Dužnikove pokretnine, tražbine te ostala imovinska prava i nekretnine mogu podlijegati izvršenju.

U članku 811. ZPO-a utvrđene su pokretnine koje se ne mogu zaplijeniti kako bi dužnik i njegovi ukućani zadržali minimum predmeta nužnih za osobnu ili profesionalnu upotrebu.

Ograničenja zapljene primjenjuju se i na dohodak dužnika od rada. U člancima 850. i dalje ZPO-a predviđeni su određeni iznosi koji se ne mogu zaplijeniti jer su potrebni dužniku kako bi osigurao svoju egzistenciju. Bankovni saldo može se zaštititi na „računu izuzetom od zapljene“ (*Pfändungsschutzkonto*, članak 850.k ZPO-a). Određeni iznosi izuzeti od zapljene drže se na tom računu bez obzira na podrijetlo salda.

4.2 Koje su posljedice mjera ovrhe?

- **S obzirom na dužnika**

Ovrha na pokretninama dužnika provodi se zapljenom i unovčenjem zaplijenjene imovine. Tražbine i prava dužnika u odnosu na treće osobe zapljenuju se nalogom suda nadležnog za izvršenje. U oba slučaja zapljena je službeni akt koji dovodi do oduzimanja zaplijenjenog predmeta. Učinak je oduzimanja među ostalim taj da dužnik više ne raspolaže predmetom.

- **S obzirom na treće osobe**

Ako je sudski izvršitelj zaplijenio imovinu koja ne pripada dužniku, nego trećoj osobi, treća osoba može se usprotiviti zapljeni svoje imovine prigovorom treće osobe (*Drittwiderspruchsklage*).

Ako su tražbine dužnika prema trećoj osobi zaplijenjene i ustupljene, treća osoba više ne može isplatiti dužnika; ona samo može vjerovniku platiti tražbinu ustupljenu vjerovniku koja će se oduzeti od tražbine dužnika, čime se oslobađa od vlastita duga. Treća osoba koja povrijedi tu obvezu suočava se s rizikom od zahtjeva za naknadu štete.

4.3 Koliko dugo vrijede takve mjere?

Pravomoćne tražbine ili tražbine u okviru ovršnih nagodbi ili izvršnih isprava podliježu roku zastare od 30 godina u skladu s člankom 197. Građanskog zakonika (BGB). Vjerovnik u bilo kojem trenutku u tom razdoblju može pokrenuti postupak izvršenja.

5 Postoji li mogućnost žalbe protiv odluke o odobrenju takve mjere?

U njemačkom pravu ne postoji poseban postupak za odobravanje izvršenja.

Dužnik može osporiti mjere koje se žele uvesti protiv njega u okviru postupka izvršenja. Može podnijeti prigovor (*Erinnerung*) na način izvršenja. Može odmah podnijeti pritužbu (*Beschwerde*) na odluku donesenu u postupku u kojem nije bilo rasprave. Ta se pritužba mora podnijeti u roku od dva tjedna onom sudu čija se odluka osporava i koji može ukinuti svoju odluku ili regionalnom sudu u svojstvu žalbenog suda.

Zahtjev za takav pravni lijek nema izravan učinak na nastavak pokrenutog postupka izvršenja; nema odgovnog učinka.

6 Postoje li ograničenja ovrhe, posebno povezana sa zaštitom ovršenika ili rokovima?

Vidjeti odgovor na 4. pitanje.

Prilog 1.

--	--	--	--	--	--

Tržišna vrijednost do ... EUR	Naknada Tablica B ... EUR	Tržišna vrijednost do ... EUR	Naknada Tablica B ... EUR	Tržišna vrijednost do... EUR	Naknada Tablica B ... EUR
500	15,00	200 000	435,00	1 550 000	2615,00
1000	19,00	230 000	485,00	1 600 000	2695,00
1500	23,00	260 000	535,00	1 650 000	2775,00
2000	27,00	290 000	585,00	1 700 000	2855,00
3000	33,00	320 000	635,00	1 750 000	2935,00
4000	39,00	350 000	685,00	1 800 000	3015,00
5000	45,00	380 000	735,00	1 850 000	3095,00
6000	51,00	410 000	785,00	1 900 000	3 175,00
7000	57,00	440 000	835,00	1 950 000	3255,00
8000	63,00	470 000	885,00	2 000 000	3335,00
9000	69,00	500 000	935,00	2 050 000	3415,00
10 000	75,00	550 000	1015,00	2 100 000	3495,00
13 000	83,00	600 000	1095,00	2 150 000	3575,00
16 000	91,00	650 000	1175,00	2 200 000	3655,00
19 000	99,00	700 000	1255,00	2 250 000	3735,00
22 000	107,00	750 000	1335,00	2 300 000	3815,00
25 000	115,00	800 000	1415,00	2 350 000	3895,00
30 000	125,00	850 000	1495,00	2 400 000	3975,00
35 000	135,00	900 000	1575,00	2 450 000	4055,00
40 000	145,00	950 000	1655,00	2 500 000	4135,00
45 000	155,00	1 000 000	1735,00	2 550 000	4215,00
50 000	165,00	1 050 000	1815,00	2 600 000	4295,00
65 000	192,00	1 100 000	1895,00	2 650 000	4375,00
80 000	219,00	1 150 000	1975,00	2 700 000	4455,00
95 000	246,00	1 200 000	2055,00	2 750 000	4535,00
110 000	273,00	1 250 000	2135,00	2 800 000	4615,00
125 000	300,00	1 300 000	2215,00	2 850 000	4695,00
140 000	327,00	1 350 000	2295,00	2 900 000	4775,00
155 000	354,00	1 400 000	2375,00	2 950 000	4855,00
170 000	381,00	1 450 000	2455,00	3 000 000	4935,00
185 000	408,00	1 500 000	2535,00		

Prilog 2.

Iznos tražbine do ... EUR	Naknada ... EUR	Iznos tražbine do ... EUR	Naknada ... EUR
500	35,00	50 000	546,00
1000	53,00	65 000	666,00
1500	71,00	80 000	786,00
2000	89,00	95 000	906,00
3000	108,00	110 000	1026,00
4000	127,00	125 000	1146,00
5000	146,00	140 000	1266,00
6000	165,00	155 000	1386,00
7000	184,00	170 000	1506,00
8000	203,00	185 000	1626,00
9000	222,00	200 000	1746,00
10 000	241,00	230 000	1925,00
13 000	267,00	260 000	2104,00
16 000	293,00	290 000	2283,00
19 000	319,00	320 000	2462,00
22 000	345,00	350 000	2641,00
25 000	371,00	380 000	2820,00
30 000	406,00	410 000	2999,00
35 000	441,00	440 000	3178,00
40 000	476,00	470 000	3357,00
45 000	511,00	500 000	3536,00

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJNI-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 25/01/2018